

MITT i LIVET

Västanfors Västervåla församlings tidning

nr 2/17

Projekt Fenix
Samhälls Vägledarna
Kristen tro och islam
Familjedag i Västervåla
Luther och den nya tekniken

Välj det goda

Det är som vackrast mellan hägg och syren, hävdar en del, och jag är beredd att hålla med. Det är bara det att den tiden är så väldigt kort! I år var den rekordkort. Det var kallt länge i april och sedan kom värmen mycket plötsligt och växtligheten fullkomligt exploderade. Jag tror att häggen och syrenen blommade samtidigt. Det gick för fort, men det är bara att gilla läget och försöka ta vara på de fina dagar man får.

Kanske kan solen och sommarens vackra blommor inspirera oss att vara riktigt omtänksamma mot oss själva och mot varandra. Jag läste nyligen i boken "Pastor Viveka och hundraårsjubileet" av Anette Haaland ett resonemang om godhet, ondska och den fria viljan. Så här funderar pastor Viveka i boken: "...Gud skapade oss med den fria viljan för att vi ska kunna välja det goda och det är det som uppväger allt lidande och all ondska, inte den fria viljan i sig utan när vi väljer godheten! ...Alla val som görs av godhet, alla val som motverkar egoism, fördomar, girighet, som lindrar lidande, alla de små och stora valen är poängen. Meningen! Varje gång godheten segrar, även om det bara är en liten gest, så jublar universum. Det är då vi människor når vårt sanna format. Vi blir det vi är ämnade för..."

Använd din fria vilja till att välja det goda! Det är precis vad de som arbetar med familjegudstjänster, projekt Fenix och Samhälls Vägledarna gör. Även Luther valde det goda, genom att kämpa för friheten att förändra. Läs mer längre fram i tidningen.

Cecilia Kjellin Eriksson, redaktör

Fråga juristen

Arvsrätt mellan makar och särkullbarns rätt till arv

Fråga: Jag har en fråga gällande min bror som nyss avlidit. Han och hans fru har ett gemensamt barn och sedan har min bror ett barn sedan tidigare (ett särkullbarn). Särkullbarnet menar att min brors fru inte ärver någonting alls eftersom både särkullbarnet och det gemensamma barnet vill ha ut sitt arv. Det finns inget testamente eller äktenskapsförord skrivet. Är det inte så att min brors fru ärver hälften efter min bror eftersom de är gifta? Och barnen får dela på andra halvan?

Svar: När en gift person avlider så sker två processer. Det här gör att många personer förvirras. Först görs nämligen en **bodelning**, först därefter delas arvet ut genom ett **arvskifte**.

Bodelningen

Om inget äktenskapsförord finns, eller annan enskild egendom, delas den totala kvarlåtenskapen efter *båda makarna* i två lika stora delar. Efterlevande maken/makan får ena halvan och den avlidnes dödsbo får andra halvan. Efter denna bodelning ska den avlidnes halva fördelas i arv. Exempel: Den avlidne maken har 500 000 kr i kvarlåtenskap och efterlevande maken har 300 000 kr i kvarlåtenskap. Lägg ihop bådas kvarlåtenskap och dela mitt itu: $500\,000 + 300\,000 = 800\,000 / 2 = 400\,000$. Detta innebär att *vid*

bodelningen får den avlidnes dödsbo 400 000 kr och den efterlevande maken får 400 000 kr *vid bodelningen*.

Arvskifte

Efter att man gjort en bodelning ska arvet fördelas. Din brors särkullbarn har rätt vad gäller att en efterlevande make/maka **inte** ärver den avlidne *om det finns särkullbarn*. Däremot så ärver en efterlevande make/maka de gemensamma barnens andel med fri förfoganderätt. Detta är såvida det inte finns ett testamente som anger annat. I och med att din bror har två barn, ett särkullbarn och ett gemensamt barn, så kommer särkullbarnet att få ut sitt arv direkt. Detta är hälften av det som dödsboet fick efter bodelningen ($400\,000/2 = 200\,000$). Den andra halvan (200 000 kr) tillfaller den efterlevande maken med det som kallas fri förfoganderätt, vilket innebär att det gemensamma barnet får vänta på sitt farsarv tills den efterlevande maken (barnets mamma i detta fall) avlidit. Det gemensamma barnet har alltså ingen rätt att kräva ut sitt arv direkt vilket däremot särkullbarnet har.

Ida Jansson, jurist

Kyrkans Allmänna Juridiska Byrå,
tel 0223-434 76. Kontakta
sekreterare Maria Ulestig Eriksson,
eftersom Ida Jansson är föräldraledig.

Luther och den nya tekniken

Historiska personer har det gemensamt att de kommer fram rätt i tid. Frontfigurerna utlöser något som ligger latent och väntar. Så blir personen en symbol för samtiden och kan manövrera tidsandan åt ett annat håll. Men det handlar om faktorer som samverkar och bildar ett nytt tankemönster. Många fenomen måste samverka om förändringar skall vara möjliga. Reformationen är inget undantag.

Vad vore Martin Luther utan boktryckarkonsten. En uppfinning som kom samtidigt med Luthers nya idéer. Idag står vi inför samma verklighet. En ny teknik genom de sociala medier som en majoritet av befolkningen har tillgång till i sina egna hem. Håller boken på att förlora sin ställning? Har vi i dag för många små påvar och ingen Martin Luther?

Den sista oktober i år är det femhundra år sedan Martin Luther spikade upp sina 95 teser och startade reformationen. Den storm som då väcktes skulle förmodligen blivit nedtystad om det inte vore för den nya kommunikationstekniken. Boktryckarkonsten var i sin linda och Johan Gutenberg hade på 1470 talet kommit på ett sätt som gjorde det möjligt att trycka böcker av större format och upplagor. Nu var det möjligt att trycka upplagor upp till 1000 exemplar, vilket var helt revolutionerande.

Boken ett handarbete

Boken i nuvarande form uppstod 200 år före Kristus och kallades Codex för att särskilja den från bokrullen som var gjord av papyrus. En bearbetning av vassgräs som växte i Egypten. Materialet var skört och klarade bara av att rullas för att inte spricka sönder.

Det material som codex var gjort av kallades för pergament och var gjort av behandlat skinn från djur. Tekniken uppfanns i staden Pergamon som låg i nuvarande Turkiet. Att framställa boken var ett hantverk för att få fram god kvalitet på skrivmaterialet. Sen blev det klostrens uppgift att ta vid. Där satt munkarna i speciella skrivsalar med pulpeter utmed lågsidorna. Mitt på ena kortsidan stod en pulpet där en munk stod och läste högt ur den heliga Skrift. Munkarna skrev ner texten som brodern läste upp i en ny kopia som var under arbete. Skrivandet som hantverk var väldigt högt aktat som en konst som stod över det mesta. Ofta var början rikt ornamenterad med bilder som illustration. Det kallades för det tyska ordet "anfang" som betyder början.

forts. på nästa uppslag

Luther och den nya tekniken

forts. från fg sida

Det Gutenberg gjorde var att trycka bibeln med hjälp av 290 typer och 42 rader. Den tryckta bibeln förknippades med staden Nürnberg och universitet blev ett centrum för spridningen. Aldus Manutius blev den eldsjäl som kom att få den tryckta boken att bli upptäckt. Nu var det möjligt att inköpa en bibel i det privata hemmet även om det var begränsat till de mest förmögna. Tidigare kunde biblarna endast spridas i de kyrkliga institutionerna. Den som var först med att illustrera bibeln i tryckt format var Christopher Plantin och han var den som lade grunden för Albrecht Dürer som senare kom att dominera bibelillustrationen. Hans bilder känner vi igen i den klassiska familjebibeln. Dürers berömda kopparstick av bibliska motiv blev en källa för många barns fantasier om de bibliska berättelserna.

Ny teknik ökar tillgängligheten

Det Luther gör är att använda sig av och föra ut den nya tekniken till sin samtid. När han sitter i sitt tornrum på borgen Wartburg, år 1521, är han knappast sysslolös. Han översätter Bibeln till det tyska språket, skriver den stora katekesen som är riktad till att utbilda prästerna, och så en av hans mest kända bok, ”En kristen människas frihet.” När den boken kommer ut är Luther ovetande om att påven redan har bannlyst honom eller så vill han reta gallfebern på kurian och påven. Luther skickar det första exemplaret till påven som gåva.

Jakten på upprorsmakaren

År 1521 översätter Luther bibeln och låter den tryckas på hemliga orter. Samma år bannlyser påven honom vilket gör honom fredslös. Kejsaren Karl V utfärdar ett edikt om att den som skyddar och gömmer Luther skall straffas med döden. Den som anger honom är lovad en stor summa pengar. Dessutom är det förbjudet att inneha litteratur som Luther är författare till. Det inkluderar även hans bibelöversättning. Vad som nu sker är märkligt. Den spanska Inkquisitionen, en trospolis under påven, går från hus till hus för att leta efter böcker som finns i hemmen. Därefter bränns böckerna på bål på stadens torg för att varna var och en att befatta sig med den förbjudna litteraturen. Det som sker är att efterfrågan bara blir större och tryckpressarna hinner inte med. Nya upplagor trycks dygnet runt och folket vill ha ett eget exemplar att hålla i sin hand. Det får sociala konsekvenser. Tidigare skänkte människor pengar till klostren och kyrkorna för att hjälpa de fattigaste. Nu köper de istället böcker för pengarna.

Att förstå själv

Vad var då det attraktiva i att kunna läsa det skrivna ordet? I det historiska perspektivet kan det tyckas vara själva det faktum att den enskilde blev myndig att själv förstå och uttolka bibeltexten och fick ett fritt förhållande till det skrivna ordet som auktoritet och livsledsagare. Gud talade direkt till individen utan tillägg

och tolkningar av den kyrkliga hierarkin. Det skrivna ordet kom att upphöjas till högsta auktoritet av Luther och därmed var brytningen med Rom ett faktum. Det var inte påven som var överhuvud utan en telogisk princip som fick namnet Sola Scriptura, Guds ord skall endast tolkas med Guds ord. Här fanns det en övertygelse om att det skrivna ordet var sin egen läromästare. Den nya skolan handlade om att jämföra texter från Gamla Testamentet med Nya Testamentet för att se hur det hela gick ihop i en och samma förståelse. GT var det som förebådade vad som sedan skulle komma i och med evangeliernas budskap om Jesus från Nasaret. Att lägga ihop bägge fick det att stämma i ett och samma budskap. Det var Guds budskap till människorna. Luthers textmetod kallas för arketypisk utläggning, att vara väl rotad i ursprunget som ger ljus i det nya i Kristus.

Den nya auktoriteten

Att hänvisa till Skriften och Gud som författaren till sitt eget ord blev en revolutionerande frihet för den som kunde läsa och inhämta kunskap på egen hand. Därför blev läsandet en väg till självständighet och frihet. Ingen auktoritet hade rätt att styra människan utom hennes egen tro på Guds nåd och barmhärtighet. När den nya läran spred sig blev det upplopp bland bönderna och tiotusen fick sätta livet till. Då fick Luther backa och föra in läran om de två regementena, att Gud har ett svärd

där den ena eggen tillhör fursten till att styra över det världsliga i livet. Den andra eggen tillhör det andliga som handlar om tron på Guds nådegärningar.

Snabbhet i förändringarna

Idéerna som spreds i Europa genom tryckta böcker var det som den etablerade makten ville bekämpa med hjälp av förbud och bokbål. Det gick inte att stoppa uppdämda behov av frigörelse från ett religiöst förtryck. Spridningen av den nya läran kunde få sin själsliga kropp i konkreta böcker med bokstäver som var tillgängliga för alla läskunniga. Guds ord blev tillgängligt för var och en som var läskunnig. Till spridningseffekten hör även den mängd med studerande som fanns vid professor Martin Luthers fakultet. Samtliga återvände till sina hemländer. En av dem var Olaus Petri som kom att kallas för den svenske reformatorn. Han gör vad Luther gjorde 1521 och översätter Nya testamentet. Det utkommer år 1527. Samma år beslutar Riksdagen i Västerås att Sveriges rike skall övergå till

Foto: Magnus Aronson/Ikon

den Lutherska evangeliska läran och därmed byta konfession. Kung Gustav Wasa var förutseende och ville dra nytta av den nya läran och tekniken. Han grundade ett eget tryckeri år 1526 och lät Johan Snell bli den som ledde verksamheten. Verksamheten krönte sin framgång genom att ge ut Gustav Wasas bibel år 1541, vilket var en översättning av hela bibeln. Den översättningen kom att vara den officiellt gällande bibeln ändå fram till år 1917.

Nutidens teknik

Rädslan från de politiska etablissemangen går som en röd tråd genom mänsklighetens historia. Allt från flygblad som sprider nya budskap till olika former av sociala medier. Nya krafter använder ny teknik och åter befinner vi oss i en ny brytningstid. De gamla pressarna har allt svårare att hävda sig i konkurrens med digitala arenor. Vad som sprids sker med snabbhet och tillfälliga organisationer uppstår. Den så kallade arabiska våren är ett utmärkt exempel. Samtidigt som alla får möjlighet

till den nya tekniken så förändrar det vårt språkbeteende. Vi har fått en inflation av ord och budskap, allt från det kommersiella till det politiska livet. Våra hjärnor klarar inte av att bearbeta all denna information, vilket gör att vi blir förvirrade och lättlurade. Något som kan öppna upp för auktoritära krafter som inte har något moraliskt krav på saklighet och källkritiskt tänkande. Det var inte allmänt privat tryckande som Luther tänkte sig om en kristen människas frihet. Istället handlade det om att överge sitt ego och hänge sig åt kärleksgärning mot medmänniskan, leva i lydnad mot Guds ord som nu fått en fysisk kropp i och genom den tryckta bibeln. Reformationen visar att revolution kan ske med hjälp av ord och ny teknik där de etablerade vapnen inte alls fungerar. En strategi som vi känner igen och som visar sig i den dagliga nyhetsrapporteringen om bland annat dataintrång, nätattacker och allt annat som blir möjligt i den nya teknikens tidevarv.

Per-Arne Bengtsson, präst

Samhälls Vägledarna hjälper till med det mesta

Samhälls Vägledarna håller till på Fagersta bibliotek på måndageftermiddagar. Det är en service till alla invånare i Fagersta som behöver hjälp med olika frågor och inte vet vart de ska vända sig.

Arbenita Aliu på ABF är samordnare för Samhälls Vägledarna.

Arbenita Aliu på ABF är ansvarig och Aya Elturk är den som finns på plats på biblioteket varje måndag. Arbenita berättar om verksamheten. -Vi är till för alla och alla frågor är välkomna! Om vi inte kan hjälpa till på en gång så tar vi reda på det och man kan få svar lite senare. Vi är inte någon myndighet eller politisk organisation utan vanliga människor som försöker hjälpa andra.

Blanketter och ansökningar

Man kan till exempel få hjälp med att skriva ett CV, att söka en utbildning eller att ansöka om sjukpenning. Hur gör man när man ska ta körkort? är en annan vanlig fråga. Det kan också handla om hur man söker jobb eller hur man ställer sig i kö för att skaffa en lägenhet.

De flesta av tiotalet besökare varje måndageftermiddag är

nyanlända och många frågor är just migrationsfrågor av olika slag, till exempel sånt som rör uppehållstillstånd och anhöriginvandring.

Hjälps åt att söka ett svar

Personalen har inte någon specifik utbildning men behöver vara kunnig och insatt i hur närsamhället fungerar. -Oftast hjälps vi åt med att söka reda på ett svar tillsammans med personen som ställer frågan, förklarar Arbenita.

Inom ABF finns personal som talar 16-17 olika språk, så det finns möjlighet att få hjälp med att tolka och översätta när det behövs.

Aya som arbetar i Fagersta talar både svenska, engelska, arabiska och lite franska. Hon berättar att många som hon har hjälpt en gång gärna kommer tillbaka flera gånger med nya frågor. Hon

känner att hon har utvecklats i jobbet, eftersom hon känner igen många ärenden och vet hur de ska hanteras. Det handlar ofta om att hjälpa till med att fylla i blanketter till Försäkringskassan eller Socialförvaltningen. Aya upplever att den vanligaste frågan just nu är hur man skaffar egen bostad. -Jag lär mig något nytt hela tiden. Det är så roligt att jobba med det här för att jag får träffa människor från olika kulturer som talar olika språk. Ibland när vi inte talar samma språk har vi svårt att förstå varandra, men det brukar oftast lösas sig, säger Aya.

Ett enkelt koncept

Konceptet är genuint och enkelt även om många ärenden är tunga, särskilt de som handlar om utvisningsbeslut eller familjeåterförening. Arbenita har själv en bakgrund som flykting i

Aya Elturk (th) jobbar på Samhälls Vägledarna i Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg. Hon hjälper gärna besökare med många olika frågor.

Text och foto:
Cecilia Kjellin Eriksson

Sverige, och det har hon nytta av i sitt arbete. Hon kom med sin familj från Kosovo 1994. Hon kan känna igen den frustration och maktlöshet som hennes föräldrar ibland gav uttryck för den första tiden i Sverige. -Vi tror att den här verksamheten på lång sikt minskar stressen hos människor när de kan få hjälp med saker som ligger över dem och som de inte själva vet hur de ska gå till väga för att lösa. Vi vill göra samhällsnytta och vi menar att Samhälls Vägledarna har positiva hälsoeffekter, säger Arbenita.

Unikt för Västmanland

Samhälls Vägledarna, som drivs av studieförbundet ABF, finns även i Norberg, Skinnskatteberg och Västerås. ABF har sökt pengar från Länsstyrelsen för att kunna utöka verksamheten, som i just det här konceptet är unikt för Västmanland.

Fakta

Samhälls Vägledarna är en mötesplats för alla och finns för att svara på dina frågor och hjälpa dig att hitta rätt.

Samhälls Vägledarna erbjuder:

- Informationsrum med tidningar och broschyrer
 - Gratis tillgång till dator med internet
 - Samhällsrådgivning
 - Woxia Myndighetslots erbjuder juridisk rådgivning
 - Myndighetskontakter
 - Hjälp med översättning på flera språk
 - Vägledning om individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och hemtjänst, arbete med integration samt utbildningar
 - Föreläsningar inom exempelvis hälsa och aktuella samhällsfrågor
 - En bokningsbar lokal för föreningar och cirkelverksamhet
 - Informationsträffar
 - Föreningsrådgivning. Du kan få hjälp med att starta en förening, söka föreningsbidrag, tillstånd eller annan föreningsservice
- Samhälls Vägledarna kan stödja dig som är arbetssökande eller om du vill börja studera. Du kan också få hjälp med olika praktiska frågor och ärenden, till exempel hur man fyller i blanketter eller att få en text översatt. Möjligheter finns att skanna och skriva ut bland annat ansökningshandlingar, blanketter och CV till självkostnadspris.

Öppettider: Måndagar kl 13-18

Kontaktperson: Arbenita Aliu epost: arbenita.aliu@abf.se

Är det samma Gud i kristendom

Ett vanligt fenomen hos nutidsmänniskan är att ta en rödpenna och stryka kors och tvärs över det som inte passar. Åsikten är att alla regioner är ett och detsamma. Det handlar om en och samma Gud och det spelar ingen roll vad en människa tror på. Religionerna likriktas och allt blir en övergripande kärlek. Men så enkelt är det inte. Vår församlingen har flera individer som varje vecka samlas för att förbereda sig för det kristna dopet. De kommer att konvertera från islam till kristendom. Vilka är då skillnaderna och vad finns som är gemensamt?

Samma Gud?

Kristenheten tror på en treenig Gud, fader, son och helig ande. Vi brukar förklara det som tre olika uppenbarelseformer av den gudomliga världen. Fadern visar sig genom att vara skaparen och ligga bakom allt skapat som vi människor kan uppfatta som existerande. Sonen handlar om att Gud uppenbarat sig genom Jesus från Nasaret. Han dog och uppstod och har återvänt till Fadern i det osynliga rike som kallas för Guds rike eller himmelriket. I det tillståndet lever alla andeväsen som änglarna, helgonen och alla Guds trogna. Gemenskapen mellan Guds olika uppenbarelseformer utgör själva grunden för himmelriket. Meningen är att alla Jesu efterföljare skall få del av den gemenskapen. Ett tillstånd där Gud genomsyrar allt och strålar genom allt som är, och det som uppstår är saligheten ett evigt tillstånd utanför vår tidsuppfattning. Den tredje uppenbarelseformen för det gudomliga är den helige Ande som fått namnet som tröstaren, ledsagaren och som uppfyller den troende med sina nådegåvor. Tro, hopp, kärlek, ödmjukhet, glädje, frid, tålmod, godhet och trofasthet är några av andens frukter.

Den monoteistiska gudsbilden

Islam är en monoteistisk religion vilket betyder att Gud bara har en uppenbarelseform. Gud, Allah, har uppenbarat sig i och genom sin profet Mohammed. Den är den enda formen vilket gör att profeten

får oinskränkt auktoritet. Han ensam känner och kan uttolla Guds vilja och Guds väsen, för profeten har fått sina uppenbarelsen direkt från Allah. Profeten ville uppnå enighet mellan de arabiska klanerna som ständigt låg i krig med varandra för att få ta över makten i den arabisktalande världen. Mohammed ansåg att kristendomens treenighetslära var för komplicerad och krånglade till det. Det gällde att vara mer tydlig i den gudomliga kommunikationen. Det blev ett ja eller ett nej. Antingen antog man koranens ord och profetens uppenbarelse som Guds ord eller så förkastade man det, och då blev personen en hedning och en motståndare till uppenbarelsen. Vi kan idag se att det är farligt idag när de mest nitiska och radikala troende anser sig få rätt att döda en avfälling eller icke muslim.

Guds ord Bibeln

Bibeln betraktas som Guds ord till människorna, även så Koranen. Skillnaderna är ändå stora. I bibeln är Guds ord, den gudomliga uppenbarelsen, lika med människan Jesus Kristus i vars kropp Gud bor genom en så kallad inkarnation. Det är latin och betyder ”in i köttet vorden” Gud har tagit gestalt i en människokropp. Konsekvensen blir att bibelns skrivna ord är en beskrivning av Guds ord i form av den mänskliga kroppen Jesus Kristus. Guds ord är inte lika med bokstäverna eller meningarnas uppbyggnad. Det är mera att se som

nedtecknande av de vittnen som fick vandra och följa den människa som var utsedd att uppenbara Guds väsen. Språkliga fel finns det relativt gott om i nya testamentet men det är inget intressant för de tillskrivs människorna som är författare till texterna. Guds ord är inte bokstaven utan en levande röst som finns i lärjungarna som följer Jesus genom sin tro på honom. Uppenbarelsen blir något levande som har en fortsättning in i vår egen tid. Påven anser sig stå för denna kontinuitet av Guds fortsatta uppenbarelse som visar sig bland annat genom helgonen.

Koranen

Annorlunda förhåller det sig med Koranen som är skriven i form av uppenbarelsen som profetet fått direkt av Allah. Det är 108 uppenbarelsen som profeten mottagit och varit i en form av trance, i extas och hänryckning som tagit bort hans egen förmåga till självkontroll. Profeten har varit som ett rent rör som skrivit ner vad Allah har sagt utan att förorena texten med något egenintresse. Därför är varje ord lagt på guldväg som ett mästerverk som inte kan ifrågasättas för att utsagan är direkt från Gud. Orden är felfria och gudomliga. Trots det finns det språkliga fel i den arabiska som Koranen är skriven med. Islam har löst den frågan genom att föra in olika undantagsregler i det arabiska språket för att kunna hävda koranen som felfri. En förändring som kan ses mot den kända sentensen ”om profeten

och islam?

Mohammed inte kan gå till berget, så får berget gå till Mohammed.”

Regler för livet

Islam handlar om många regler för den troende att följa. Inte dricka alkohol, fasta en månad och inte äta eller dricka så länge solen är uppe, att be fyra gånger varje dag barfota i riktning mot Mecka, inte äta kött som inte slaktas på ett rituellt sätt (halalslakt) och reglera det sexuella livet mellan könen. Ett problem för profeten var mäns månggifte på 600 talet. Han införde då regeln att en man fick gifta sig med fem kvinnor under förutsättning att han kunde älska dem lika mycket. Något som ingen kan och därmed blev islam monogamt i praktiken. Det vi ofta ser är dessa regler som sticker ut från våra normer.

Befriad från lagen

Vi följer Marin Luther i fotspåren och han hävdar att en kristen människa är befriad från Guds lag. I Kristus är människan befriad från alla regler och helt fri från skuld för att inte kunna leva upp till reglerna. Men det är inte normlöshet som gäller. Luther rekommenderar vad han kallar för det tredje bruket av lagen som skall ses som en rekommendation att försöka uppfylla reglerna med hjälp av den helige Ande som uppfyller det Kristus redan har gjort och ger nu kraften för efterföljaren att göra det samma.

Gemensamt

Islam har samma rötter som judendom och kristendom. I ursprungsberättelserna om Guds uppenbarelsen har vi alla de tre stora skriftreligionerna gemensamt. Mycket mer är att säga om likheter och skillnader, men för idag är det begränsat till detta.

Per-Arne Bengtsson, präst

Gudstjänst och korv på familjedagen i Västervåla

Några äldre bybor har redan kommit och flera barnfamiljer droppar in på gräsplanen vid Västervåla hembygdsgård. Församlingens familjedag har med sig behagligt majväder.

Vi börjar med en enkel gudstjänst med flera sånger som barnen kan. Britt-Marie Frid Andersson spelar gitarr när vi sjunger om nyckelpigan som sätter sig på någons nos. Vi sjunger också Idas sommarvisa och familjegudstjänsternas egen psalm nummer 711 ”Jag tror på en Gud, en enda, en konstnär som målar liv...”. -Den här psalmen är alltid med i familjegudstjänsterna. Sista versen slutar så här; ”och öppnar ett inre rum”. Det är det rummet som vi vill ge näring och inspiration att växa. Ett inre rum har människor i alla åldrar, säger prästen Li Lundberg.

Kollekt till Min stora dag

Kollekten som tas upp går till stiftelsen Min stora dag, som uppfyller svårt sjuka barns önskedrömmar.

Kyrkvärden Birgitta Jubel räknar antalet deltagare till 27 personer, både barn, föräldrar och äldre. Hjördis Gustavsson tog en 45 minuters promenad med rollatorn för att komma hit. Några andra är också bybor, ett par familjer kommer från Fagersta och några är på tillfälligt besök i trakten.

-Idag ser jag flera nya ansikten och det är så roligt, tycker Birgitta.

Efter gudstjänsten går vi bort till ett av husen där hembygdsföreningen förvarar flera gamla saker. Hans Philip, som är sekreterare i föreningen, berättar om den jättegamla båten, urverket till kyrkklockan, och den fina kistvagnen. Hans uppskattar det här samarbetet med församlingen, som har pågått i några år. -Vi har mycket nytta av församlingen vid andra tillfällen och vill gärna ge något tillbaka, säger Hans. Kyrkans aktiviteter lockar delvis en annan publik än våra egna evenemang, så det här är ett bra sätt för oss att skapa intresse för hembygdsföreningen. Det är ett enkelt arrangemang och det är roligt att det kommer så många.

Sen är det fritt fram för bollkastning och tipspromenad. Några barn gillar såpbubblorna medan några andra hellre vill sitta vid bordet och pyssla. Efter en stund bjuder Anna Binning från barnverksamheten på grillad korv, festis, kaffe och bulle.

Flera besökare från andra orter

Therése och Ian Spurgeon har tagit med sig sonen Elias till familjedagen och han verkar trivas. Han provar både bollkastning och hopprep och springer glatt över gräset och jagar såpbubblor. Familjen bor tillfälligt hos släktingar i trakten och har även besökt öppna förskolan på Lindgården.

Mia Burman har med sig barnen och svärmor till familjedagen. De är ofta med på familjegudstjänsterna. -Det är skönt att vara ute och hembygdsgården är en bra plats

att vara på, säger Mia. Även tonårsdottern tycker att det är okej att vara med.

Linnea Långbacka bor i Ramnäs och har kopplingar till ängelsbergstrakten genom släktingar. Hon har med sig sambon och deras ettåriga dotter, som nyligen har lärt sig gå. Med ett stort leende kastar ettåringen bollar i en hink.

En bra utflykt

Familjen Georgsson, som bor i Fagersta, gör gärna utflykter tillsammans och är ofta med på församlingens familjegudstjänster. -Det här är så lagom och inte så långt att åka. Det behöver inte vara Gröna Lund eller jättemycket folk för att det ska vara en bra utflykt, tycker Jenny Brusling. -Barnen lär sig att umgås även med äldre, säger Pelle Georgsson. Li och de andra i personalen gör det trevligt och förmedlar ett budskap om att vi ska bry oss om varandra.

Även Malin Svedberg har positiva erfarenheter av familjegudstjänster och öppen förskola. Hon berättar att sonen Ludvig alltid vill gå in i kyrksalen i Brukskyrkan och tända ett ljus när de går förbi.

Roland Pettersson, som bor i Ängelsberg, tillhör den äldre skaran deltagare. Han tycker att det är bara trevligt med de blandade åldrarna. -Det är roligt att kyrkan ordnar det här. Det är en fin tradition, säger Roland, som också är stamgäst på Musik i sommarkväll-konserterna i Västervåla kyrka.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Odling och matlagning i projekt

En man från Syrien bygger odlingslådor och en kvinna planterar blomlökar i slänten bakom Lindgården. En somalisk kvinna bakar svenska kakor. De är några av tiotalet deltagare i integrationsprojektet Fenix som pågår från maj till och med september.

Deltagarna odlar kryddväxter och grönsaker och lagar mat. En del av kryddorna kommer att kunna användas i matlagningen i Lindgårdens kök. En förmiddag lagar de mat från Afghanistan och en annan dag är det syriansk mat som står på menyn. De lär sig även att laga svensk mat samtidigt som de får undervisning i svenska. Tanken är att de lär sig svenska ord som de kommer i kontakt med när de odlar, handlar, bakar och lagar mat. Gruppen har varit på besök i Björnsbo och på Åsby trädgård, och en annan dagsutflykt gick till Disponentparken i Grängesberg och kyrkans odlingar i Grangärde.

Skördemarknad och matfestival

Resultatet av odlingarna blir en skördemarknad på Lindgården. Matlagninen blir en del i årets matfestival där även enskilda från olika länder är välkomna att vara med och sälja sin hemlagade mat.

Curt Edwertz är anställd för att arbeta praktiskt med projektet. Deltagarna är från olika kulturer och har inte alltid samma kulturella koder som vi har i Sverige. Curt berättar att han är noga med att deltagarna ska komma i tid på morgonen och hälsa på varandra. Det är också viktigt att de pratar svenska.

-Bara de vågar försöka så förstår vi varandra jättebra, säger han.

Måste finnas nåt att göra

Curt är mycket kritisk till svensk invandringspolitik. Han hävdar bestämt att man måste försöka sysselsätta människor. Curt var den som startade matfestivalen i Norberg för några år sedan just av den anledningen.

-Det var ett frivilligt åtagande och behållningen var att se de asylsökandes glädje att få göra det där, säger Curt.

Målsättningen med Projekt Fenix är också att bidra till något meningsfullt att göra.

Fenix

-Det här projektet är ett sätt att ge deltagarna sysselsättning så att de känner att de gör nytta, säger han. Grundtanken är att de ska komma hemifrån och göra en motprestation till bidragen de får. De måste vilja själva, annars fungerar det inte.

Projektet har flera delar

Flyktingar från Iran, Eritrea, Somalia, Afghanistan och Syrien deltar i projektet. Deltagarna utses av Arbetsförmedlingen bland flyktingar som har fått uppehållstillstånd.

Västanfors Västervåla församling har genom Västerås stift beviljats 124 000 kronor i EU-bidrag för att genomföra projektet, som drivs i samarbete med fler andra aktörer; Arbetsförmedlingen, ICA Centrum Fagersta, Projekt Påfart – Bergslagens folkhögskola, Fagersta kommun och studieförbundet Sensus.

Ytterligare en del i projekt Fenix handlar om kurser i psykosocialt stödande. Tre kurstillfällen genomförs för personal som arbetar med barn, ungdom och vuxna som kommer från en traumatiserad bakgrund. Församlingens internationella kafé varje fredageftermiddag i Brukskyrkan ingår också.

Projektets namn är Fenix som associerar till den grekiska myten om fågeln Fenix som dör i eld men som i förnyad form stiger fram ur askan. Namnet ska förknippas med en flyktings livssituation och med en nystart i Sverige. Många flyktingar upplever tristess i vardagen med sysslolöshet och brist på fysiska aktiviteter.

-Det här projektet är ett sätt att bidra till något meningsfullt att göra. Ett gemensamt basbehov som mat innebär kan skapa goda förutsättningar för samarbete. Det viktiga är att kunna visa ömsesidig respekt och mod att ge varandra plats för sin egenart, menar projektledaren och prästen Per-Arne Bengtsson. Årets matfestival äger rum den 26 augusti på Järntorget i Fagersta. För anmälan och mer information kontakta Curt Edwertz

tel 073-558 34 13, epost: curt.edwertz@swipnet.se
Fenix inbjuder allmänheten till en skördemarknad söndagen den 17 september på Lindgården. Då kan du även passa på att rösta i kyrkovalet. Välkommen!

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Kurt Åkerlind är på lång väg släkt med många kända personer, bland andra Tom Hanks, Greta Garbo, Max von Sydov och Ingrid Bergman. Foto bilden ovan: Cecilia Kjellin Eriksson, nedan: Kurt Åkerlind.

Kurt har kändisar i släkten

Kurt Åkerlind har hållit på med släktforskning i 60 år. Den nya tekniken gör det möjligt att söka sina rötter allt längre tillbaka i tiden, och Kurt har lyckats få fram att han är släkt med många kända personer.

Med hjälp av den amerikanska släktforskningssajten www.geni.com, med fler än 114 miljoner sökbara namn, har Kurt fått reda på att han är släkt med Sveriges kung Karl XVI Gustav. Kungen är hans femtonde kusin ”dubbelt bort”, som det heter i släktforskarkretsar. Han är också släkt med statsminister Stefan Löfven och flera kända utländska skådespelare som Tom Hanks och Julia Roberts. Flera amerikanska politiker, till exempel Hillary Clinton, finns också med på listan över avlägsna släktingar. Konstnären Anders Zorn, författarinnan Selma Lagerlöf och naturforskaren Carl von Linné är andra kända svenska namn från historien.

Registrerar uppgifter på sajten
På sajten registrerar man sig och fyller i ett antal uppgifter om sin släkt för att kunna hitta matchande uppgifter i databasen, som visar om man är släkt med en viss person. Kurt har 32 pärmar hemma i bokhyllan med tydlig dokumentation över släktskapet med kända personer, både levande och döda. Kurt visar några pärmar och berättar med stor entusiasm. Efter en stund rullar han ut en lång pappersrulle på golvet som visar släktingar med namn så långt som 146 generationer, eller 5400 år, tillbaka i tiden. Den äldsta kända

anfadern är den första faraonen i Egypten, ATUM God of Creation. Detta har han kunnat ta reda på med hjälp av ett DNA-test, som också visar att han har norska vikingar i slakten. I samma släktband finns en nu levande skotsk man som heter Donnie McDonald. Kurt och Donnie McDonald har fått kontakt och skriver till varandra varje månad.

Kurt stamfader (den första med hans haplogrupp) levde för 30 000 år sedan i ett område som idag ligger i Kazakstan.

Släktingar från Norberg
Han har också med sig ett dokument som visar släktskap med en Andreas Kaldemor från Norberg, född ca 1390, som i sin tur hade kopplingar till Engelbrekt. Även Jesus Kristus och den egyptiska drottningen Kleopatra finns med på släktlistan.

Med en 40-årig bakgrund inom tryckeribranschen så är Kurt även intresserad av gamla tryckta skrifter. Det äldsta dokument som han har lyckats komma över är från 1758 och tryckt på handgjort papper. Det är ett åminnelseokument av Kurts släkting friherren Nils Reuterholm.

Släktforskning i 60 år
Intresset för släktforskning började för 60 år sedan när Kurt arbetade på kontoret på Fagersta bruk och han var arbetskamrat med Gösta Olsson som startade Fagersta släktforskarförening, där Kurt sedan var med under många år. Nu är Kurt medlem i Norbergs släktforskarförening, eftersom han har många släktingar från den orten. På väggen hemma

sitter inramade fotografier av Kurt tillsammans med sina föräldrar och flera av deras förfäder. -Jag hade redan forskat fram allt som fanns om min släkt i kyrkböckerna, så när jag kom i kontakt med den här amerikanska sajten och möjligheten att göra ett DNA-test, så öppnade det nya dörrar för mig, berättar Kurt.

Biskop noga med kyrkobokföring
I kyrkböckerna kan man normalt leta sig bakåt 10-15 generationer, berättar Kurt. Just Västerås stift, där Västmanland och Dalarna ingår, har särskilt noggrann dokumentation i kyrkböckerna tack vare den nitiske biskopen Johannes Rudbeckius. Kurt har också den fördelen att han har 18 präster och ett antal adelsmän i slakten, vilket försäkrar att det finns uppgifter att hitta i kyrkböckerna.

Intresset ökar bland unga
Kurt upplever att intresset för släktforskning har ökat på senare tid. -Förr var det bara äldre människor som höll på med släktforskning men numera är även ungdomar intresserade. Det beror nog på att de är vana vid att använda datorer och internet. Det finns också TV-program idag som handlar om släktforskning och det har nog hjälp till att väcka intresset hos yngre, även om det inte alltid är så lätt att få fram rätt uppgifter som det verkar vara i de programmen, säger Kurt.

*Vill du veta mer?
Kontakta Kurt Åkerlind
mejl: kurt.akerlind@telia.com*

Cecilia Kjellin Eriksson

Vem är du?

Jens Andersson, kyrkogårdsarbetare & Pernilla Andersson, assistent

Jens Andersson började arbeta på kyrkogården i januari och i april började hans fru Pernilla Andersson som assistent på församlingsexpeditionen. Jens efterträder Jorma Rågelid och Pernilla efterträder Gunilla Riddersporre som båda har gått i pension.

Text och foto: Cecilia Kjellin Eriksson

Pernilla har bland annat hand om konferensbokningar på Lindgården. Hon jobbar också med andra administrativa uppgifter och kyrkobokföring.

Pernilla har arbetat i affär under många år så hon har serviceandan med sig in i det nya jobbet. -Jag trivs med att göra lite olika saker varje dag. Det är mycket nytt att lära sig och det är roligt, tycker Pernilla.

Ett omväxlande jobb

Som kyrkogårdsarbetare har Jens ett omväxlande jobb. Vissa dagar kör han kremationstransporter och andra dagar är det olika praktiska sysslor på kyrkogården som Jens sköter med hjälp av olika maskiner. Han gräver till exempel kistgravar och urngravar. När sommarsäsongen kommer ska vattnet till bevattningen på kyrkogården fungera. Vintertid blir det snöröjning och sandning och när våren kommer ska sanden sopas bort från asfalten igen.

Jens har tidigare arbetat i produktionen på Seco och med olika reparationsarbeten. Senast jobbade han som glasmästare och efter 11 år på den arbetsplatsen kände han att han ville göra något annat och sökte jobbet som kyrkogårdsarbetare. Han trivs

bra och tycker till och med att det är bättre än han hade väntat sig. -Jag och Pernilla har bekanta som jobbat länge i församlingen och trivs bra, så jag tänkte att det måste vara en bra arbetsplats och det är det. Även om jag inte är aktivt troende så har jag alltid trivts i kyrkan och känt mig hemma på Lindgården, säger Jens.

Kände väl till verksamheten

En av döttrarna har varit med i barnkören och Pernilla tog henne med på Sånglek och öppen förskola när hon var liten. Familjegudstjänster har de också besökt, så de kände till verksamheten i församlingen innan de började jobba där.

Pernilla och Jens har två döttrar. Tova är 14 och Tea är 9 år. De bor i hus så en del av fritiden går åt till trädgårdsarbete och att hålla efter huset, även om de hellre gör annat när de är lediga. Tränar till exempel. Jens och tonårsdottern Tova ägnar sig åt klättring. Pernilla cyklar en del på sommaren när det är fint väder och löpträna gärna, men inte tillsammans med Jens utan helst ensam.

-Jag tycker om att springa i min egen takt och att kunna välja hur långt jag vill springa. Jag brukar lyssna på poddradio så jag är ändå

inget trevligt sällskap, skrattar Pernilla.

Jens däremot springer gärna tillsammans med andra, och han försöker inspirera fler att vara med.

Arrangerar morgonjoggen

Det är Jens som ordnar morgonjoggen tidigt på julafton och midsommarafton. De som vill vara med träffas kl 6 på morgonen vid Västanfors hembygdsgård och springer en sträcka tillsammans. Efter löprundan äter man en gemensam frukost. Jens försöker få någon affär eller företag att sponsra med frukosten så de pengar som löparna betalar i startavgift går till något välgörande ändamål, till exempel Hjärt- och lungfonden eller Barncancerfonden. Vid något tillfälle gick pengarna till Brandmännens cancerfond, eftersom Jens under 10 år var deltidsbrandman i Fagersta.

Han slutade nyligen på grund av att det inte gick att få ihop praktiskt med det nya jobbet. Både Jens och Pernilla tycker att det är ganska skönt att Jens slipper jourveckorna på brandstationen, eftersom det påverkar hela familjen.

Läs mer om morgonjoggen på hemsidan www.jensa.club.se

Vi söker gravrättsinnehavare

Kyrkogårdens personal har markerat de gravar på våra kyrkogårdar som saknar gravrättsinnehavare. Vi vill att den som har en grav som är skyltad hör av sig till oss så att vi får namn och adress. Välkommen att kontakta kyrkogårdsexpeditionen tel 0223-434 50.

De gravar som fortfarande är grönskyltade efter två år återgår till församlingen.

Lindgårdens baksida snyggas till

Arbetet med att ställa i ordning Lindgårdens baksida pågår. Amfiteatern och bryggan har tagits bort, och i stället har slänten ned mot vattnet fyllts ut med jord och såtts med gräs. Tanken är att det ska vara en trevlig plats för besökare på Lindgården och lättare att ta sig ända ned till vattnet.

Länsstyrelsen har beviljat tillstånd att övervaka Lindgårdens fasad. När det inte är verksamhet i huset övervakas byggnaden med ett antal kameror.

Kyrkoval

17SEP2017

Söndagen den 17 september är det kyrkoval. I Svenska kyrkan är det val vart fjärde år. Cirka 5,5 miljoner av Svenska kyrkans medlemmar är röstberättigade. I kyrkovalet 2013 röstade 700 000 medlemmar. I kyrkovalet väljer du de personer som ska få förtroendet att styra kyrkan de kommande fyra åren. Direkta val sker till kyrkofullmäktige i församlingen, till stiftsfullmäktige i stiftet och till kyrkomötet på den nationella nivån. För att kunna rösta i kyrkovalet ska du vara medlem i Svenska kyrkan och ha fyllt 16 år senast på valdagen. De röstberättigade får sitt röstkort omkring den 30 augusti. På röstkortet och på www.svenskakyrkan.se/kyrkoval finns ytterligare information. Även i höstens nummer av församlingstidningen Mitt i livet kommer mer information.

Sommarens gudstjänster

Lördag 24/6 Midsommardagen kl 11 Gudstjänst vid Västervåla Hembygdsgård. Medtag kaffekorg.

Söndag 25/6 kl 18 Friluftsgudstjänst på Lindgårdens uteplats.

Söndag 9/7 kl 15 Gudstjänst på Åvestbogården med musik och kaffe.

Söndag 23/7 Hembygdens dag kl 11 Gudstjänst och kaffe på Västervåla hembygdsgård.

Söndag 6/8 kl 10 Vandringsgudstjänst i Skulpturparken i Ängelsberg. Ta med kaffe och något att sitta på.

Söndag 13/8 Engelsbergsdagen kl 13 Gudstjänst i hyttan, Engelsbergs bruk.

Söndag 20/8 kl 11 Friluftsgudstjänst i Djupnäs med kyrkkaffe och kyrkbåt.

Kyrkbåten avgår från Stationsbryggan i Ängelsberg kl 09.15. Ring Jan Klasson tel 070-543 56 65 om du vill åka med (6 passagerarplatser finns).

Söndag 3/9 kl 18 Temagudstjänst i Västanfors kyrka "Nyfiken på".

Söndag 17/9 kl 16 Skörde gudstjänst på Lindgården. Projekt Fenix ordnar skördemarknad i samband med kyrkovalet.

I Brukskyrkan firas gudstjänst kl 15 varannan söndag: den 2/7, 16/7, 30/7, 13/8, 27/8 och den 10/9.

Mer information om gudstjänster finns i predikoturen i FagerstaPosten och på församlingens hemsida www.svenskakyrkan.se/vastanfors

Musik i Sommar Kväll

13/6 Kyrkokören

20/6 Gränslösa

27/6 Meta Roos sång

Jan Ottesen gitarr

Per V. Johansson kontrabas

4/7 Katarina Pilotti sopran

Ulf Wiger tenor

Kristina Balstedt Tyrenius piano

11/7 Trinity

18/7 Bergslagens kammarsymfoniker

dirigent: Merete Ellegaard

25/7 Claes Janson sång

Bertil Jonasson saxofon

Kjell Fernström piano

1/8 Göran Fröst violin

Jacob Kellerman gitarr

8/8 Pünk Flöyd

Västervåla kyrka tisdagar kl 19

30-årsjubileum
Fri entré!

34 miljoner till fastekampanjen

34 miljoner kronor samlades in under Svenska kyrkans fastekampanj i våras. Det är en ökning med 1,5 miljoner jämfört med förra året.

-Pengarna som vi samlar in betyder att vi kan fortsätta kämpa för en mer rättvis värld för alla, en värld utan fattigdom och utsatthet, säger Claes Anckarman, projektledare för Svenska kyrkans fastekampanj.

Västanfors Västervåla församlings internationella grupp samlade in 30 000 kronor till fastekampanjen.

Stöd människors kamp mot svält i Afrika

Över 20 miljoner människor är drabbade av en pågående hungerkatastrof i Afrika. Människor dör av brist på mat och vatten. Behoven är enorma och Svenska kyrkan finns på plats genom lokala partners i bland annat Somalia, Etiopien och Sydsudan. Din gåva behövs! Gå in på www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete och ge din gåva.

Det här går pengarna till:

- Matförsörjning.
- Psykosocialt stöd.
- Rent dricksvatten till människor och boskap.
- Uppbyggnad av vattenförsörjningssystem.
- Utdelning av hygienkit och informationskampanj för att hindra sjukdomsspridning.
- Försörjningsstöd - pengar så att familjer kan köpa mat.
- Träning i förbättrad katastrofberedskap.

MITT i LIVET

Ansvarig utgivare: Henrik Rydberg, tel 0223-434 10.
Redaktör: Cecilia Kjellin Eriksson, tel 434 06. **Tryck:** PRIMA-tryck, Hallstahammar. **Omslagsfoto:** Kyrkobild.
Redaktören svarar för osignerat material.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/VASTANFORS

Svenska kyrkan
VÄSTANFORS VÄSTERVÅLA

Journalhavande präst
varje natt via 112,
öppet för alla.

Vad vill du att Svenska kyrkan
ska göra? Rösta i kyrkovalet
den 17 september.

svenskakyrkan.se/kyrkoval

Svenska kyrkan